

ذكر فارس

فرغ من خورستان وهي بلاد الاهواز اتقل
 الي فارس والذي يحيط ببلاد فارس من جهة
 الغرب حدود خورستان وتام الحد الغربي الي جهة الشمال
 حدود اصفهان والجبال والذي يحيط بها من جهة
 الجنوب بحر فارس والذي يحيط بها من جهة الشرق
 حدود كرمان والذي يحيط ببلاد فارس من جهة الشمال
 المفازة التي بين فارس وخراسان وتام الحد الشمالي
 حدود اصفهان وبلاد الجبال وقال المهلبي في العزيري
 ان نهاية فارس الشرقية هي ناحية يزد وعلي نهاية الحد
 الجنوبي سيراف والبحر وحدها الشمالي الري *
 قال ومن مدن فارس كركان وهي علي شعب
 بوان وهي علي خمسة فراسخ عن النوبندجان *
 ومن مدن فارس السمرق وهي مدينة كثيرة
 الخصب والاشجار *

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΣΙΑΣ. *

Μετά τὴν περιγραφὴν τῆς Χερσάνης, ἥτοι τῆς Οὐξια-
νῆς 1), μεταβαίνομεν εἰς τὴν τῆς Περσίας. Ἡ Περσία περι-
ρίζεται ἀπὸ μὲν δυσμῶν τοῖς συνόροις τῆς Χερσάνης, ἀπο-
τερματιζομένη ἕως τῶν ἄρκτων ἀπὸ τῶν συνόρων τῆ Ἰσπα-
χάν· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας, τῆ Περσικῆς Θαλάσσης 2)· ἀπὸ δὲ
ἀνατολῶν, τοῖς συνόροις τῆς Καρμανίας· ἀπὸ δὲ ἄρκτων,
τῆ ἐρημίας, τῆ μεταξὺ Περσίας καὶ Χερσάνης ἕως τῆ Ἰσ-
παχάν καὶ τῆς γῆς Ἀλτζαμπάλ, ἥτοι Παρθικῆς. Ὁ Μωα-
λεβῆς ἐν τῷ Ἀδίζῃ λέγει, ὅτι τὸ μὲν ἀνατολικὸν τῆς Περ-
σίας πέρας ὑπάρχει ὁ τόπος τῆς Γέζδης, τὸ δὲ μεσημβρινόν,
ἡ Σιράφη καὶ ἡ Θάλασσα, τὸ δὲ ἀρκτῶν ἡ Ρ'άη.

Ἐκ τῶν πόλεων τῆς Περσίας ὑπάρχει, λέγει, τὸ Κορ-
κάν, ἐπὶ τὸ Σαὰπ Πουάν, τέσσαρας παρασάγγας μακρῶν
τῆς Νεεπαενδατζάνης.

Ἐκ τῶν πόλεων τῆς Περσίας ὑπάρχει καὶ ἡ Σαρμάκη,
πόλις εὐφροταΐτη καὶ πολύδενδρος.

* Ἡ περιγραφὴ τῆς Περσίας ἤδη πρῶτον ἐκδίδεται ἀρκ-
βισί καὶ ἐλληνισί ὑπ' ἐμῶ.

1) Ἡ περιγραφὴ τῆς Οὐξιανῆς ἐγκαταλιμπάνεται ἐν-
ταῦθα.

2) Αὕτη ὀνομάζεται καὶ Περσικὸς κόλπος.

ومن منتزهات فارس شعب بوان وهو احد منتزهات الدنيا الاربعة وهي فوطة دمشق ونهر الابله وصعد سمرقند وشعب بوان وهو اعني شعب بوان عن النوبندجان علي نحو فرسخين وشعب بوان عدة قري ومياه متصلة وعليها الاشجار حتي قطت تلك القري فلا يراها الانسان حتي يدخلها *

وقال المهلبي في العزيزي وبلاد فارس تنقسم الي جنوبية وشالية فالبلاد الجنوبية سهول والشالية بلاد جبال ومن مدن السهول ارجان والنوبندجان ومهروبان وسينيز وكازرون واصطخر والبيضا ودارابجر * وعن بعض اهل البصره قال السائر من شيراف علي ساحل البحر ينتهي الي بندخان وهي قرية علي مرحلة من شيراف ثم يسير من بندخال الي نابند وهي مدينة عامرة علي مسيرة يومين من بندخان ثم يسير دون عشر مراحل علي ساحل البحر الي قبالة كيش * وبين كيش وهموز في البحر ثلاثة ايام بالريح المتوسطة قال المهلبي في العزيزي من شيراز الي شيراف ثلاثة وستون فرسخاً جنوباً ومن شيراز الي اصفهان اثنان وسبعون فرسخاً شمالاً *

* Γράφεται ὡς *qis* ἀραβισί.

Ἐκ τῶν τετρῶν τῆς Περσίας τόπων ὑπάρχει ἡ Σααῖπ Πουάνη, εἰς ἐκ τῶν τεσσάρων τῆς οἰκμένης τετρπυοτάτων τόπων, λέγω, Γούτατ Δαμασκῆ, Νάχερ Ἀλεμπλά, Σόγδ Σαμαρκάνδ, καὶ Σααῖπ Πουάνης 1). Αὕτη δὲ, ἦτοι ἡ Σααῖπ Πουάνη, ἀπέχουσα τῆς Νασπανδατζάνης ὡσεὶ δύο σαθμοὺς, ἔχει πολλὰς κόμας ἐνύδρους καὶ συνεχεῖς, καὶ τόσα δένδρα, ὥστε κατασκεπάζουσι κείνας τὰς κόμας, τὰς ὁποίας ὁ ἀνθρώπος μόνον ἐν τῷ ἐμβαίνειν βλέπει.

Ἡ γῆ τῆς Περσίας διαιρεῖται, κατὰ τὸν Μωαλεβῆν ἐν τῷ Ἀδίζῃ, εἰς μεσημβρινὴν καὶ ἀρκτῶαν, καὶ κείνη μὲν ὑπάρχει ἐπίπεδος, αὕτη δὲ ὄρεινή· ἐκ δὲ τῶν ἐπιπέδων πόλεων ὑπάρχουσιν ἡ Ἀρτζάνη, Νασπανδατζάνη, Μαχεμπάνη, Ζίνις, Καζαρένη, Ἐσαχάρη, Παῖδα καὶ Δαραπτζέρδη.

Κατὰ τινὰ τῶν ἐκ Μπάσρας, ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ Σιράφης παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης φθάνει εἰς Πανδαχάνην, κόμην τινὰ ὡσεὶ σαθμὸν ἕνα μακρὰν Σιράφης, καὶ ἐκ Πανδαχάνης ἔρχεται εἰς Νάπανδα, πόλιν ἑνοικον, ὡσεὶ δύο ἡμέρας μακρὰν Πανδαχάνης, ἔπειτα δὲ περιπατῶν ὡσεὶ δέκα σαθμοὺς παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, φθάνει ἀντικρὺ Κίσης 2), ἡ ὁποία ἀπέχει τῆς Ὀρμέζης τῷ πλείοντι μὲ ἀνεμον μετρίως καλὸν τρεῖς ἡμέρας. Κατὰ τὸν Μωαλεβῆν ἐν τῷ Ἀδίζῃ, ἡ Σιράζη ἀπέχει ἀπὸ μὲν Σιράφης ἐξήκοντα καὶ τρεῖς παρασάγγας κατὰ νότον, ἀπὸ δὲ Ἰσπαχὰν ἑβδομήκοντα καὶ δύο παρασάγγας κατ' ἀρκτον.

1) Τέτραι τὲς τέσσαρας τετρπυοτάτες τῆς Ἀσίας τόποις ἐναρμάζουσιν οἱ ἀνατολικοὶ τρέσσαρες παραδείσου. Ἡ Γούτατ Δαμασκῆ σημαίνει κοιλάδα Δαμασκῆ· τὸ δὲ Νάχερ Ἀλεμπλά ὄχθας τῆς ποταμοῦ Ἀμπλά πλησίον τῆς Μπάσρας· τὸ δὲ Σόγδ Σαμαρκάνδ κενδίκον Σαμαρκάνδης.

2) Νῆσος κειμένης ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ, 12 μίλια τῆς περιμέτρου, περίξ τῆς ὁποίας ἀλιεύουσι τὰς καλλίστας μαχθήσας αἰτάς.

قال ابن حوقل وبين فارس وبين سجستان
 وخراسان وغيرها مغارة مشهورة قال ويحيط بهذه
 المغارة من الغرب قومس والري وقم وكاشان ومن
 الجنوب كرمان وفارس وشي من حدود اصفهان ومن
 الشرف مكران وشي من حدود سجستان ومن الشمال
 حدود خراسان فبعض هذه المغارة من عمل خراسان
 وقومس وبعضها من عمل سجستان وبعضها من عمل
 كرمان وفارس واصفهان .

قال في اللباب ومن بلاد فارس بلدة جهرم بفتح
 الجيم وسكون الهاء وفتح الراء المهملة وفي اخرها ميم
 قال في كتاب الاطوال ان موضعها حيث الطول
 عطا والعرض كم م .

ذكر مسافات فارس

عن ابن حوقل من شيراز الي سيراف نحو
 ستين فرسخاً ومن شيراز الي اصطخر نحو اثني عشر
 فرسخاً ومن شيراز الي كازرون نحو مشرين فرسخاً
 ومن كازرون الي جنبه نحو اربعة وعشرين فرسخاً ومن
 شيراز الي جنبه اربعة واربعون فرسخاً ومن شيراز

Κατὰ τὸν ἔμπν Χαβκαήλ, μεταξὺ Περσίας ἢ Σετζε-
 ζάνης, Χορασάν ἢ τῶν λοιπῶν κεῖται ἐρημία ¹⁾ περιβόητος,
 περιοριζομένη ἀπὸ μὲν δυσμῶν τῆ Κομάση, Ράη, Κόμη, ἢ
 Κασάνη, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας, τῆ Καρμανία, Περσία, καὶ
 μέρος τῶν συνόρων τῆ Ἰσπαχάν, ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν, τῆ Με-
 κράνη ἢ μέρος τῶν συνόρων τῆς Σετζεζάνης, ἀπὸ δὲ ἀρκ-
 τῶν, τοῖς συνόροις τοῦ Χορασάν, δι' ὃ ἢ μέρος μὲν ταύτης τῆς
 ἐρημίας ἀνήκει τῷ Χορασάν ἢ τῆ Κομάση, μέρος δὲ τῆ Σε-
 τζεζάνη, ἢ μέρος τῆ Καρμανία, Περσία ἢ τῷ Ἰσπαχάν.

Ἐκ τῶν πόλεων τῆς Περσίας ὑπάρχει, κατὰ τὸν
 συγγραφέα τῆ Ἀλμπάμπ, ἢ Τσαχράμη ἔχστα,
 κατὰ τὸ περὶ μηκῶν βιβλίον, μῆκος μὲν 49, πλάτος δὲ
 κη, μ'.

Περιγραφή τῶν Περσίας διασημάτων.

Κατὰ τὸν ἔμπν Χαβκαήλ, ἀπὸ μὲν Σιράζης ἕως Σι-
 ράφης ὑπάρχουσιν ὡσεὶ ἐξήκοντα παραστάγγαι, ἀπὸ δὲ Σι-
 ράζης ἕως Ἐσαχάνης ὡσεὶ εἰκοσιδύο παραστάγγαι, ἀπὸ δὲ
 Σιράζης ἕως Καζαρένης ὡς εἰκοσι παραστάγγαι, ἀπὸ δὲ
 Καζαρένης ἕως Τζοναμπᾶς ὡσεὶ εἰκοσιτέσσαρες παραστάγγ-
 γαι, ἀπὸ δὲ Σιράζης ἕως Τζοναμπᾶς τεσσαράκοντα ἢ δύο
 παραστάγγαι, ἀπὸ δὲ Σιράζης ἕως τῆ Ἰσπαχάν ἐβδομη-
 κονταδύο παραστάγγαι, ἀπὸ δὲ Σιράζης, κατὰ δυσμᾶς,
 ἕως τῆς ἀρχῆς τῶν ὄριων τῆς Χερεζάνης, πλησίον τῆς ὁποίας

1) Αὕτη ἡ ἐρημία ὀνομάζεται Ναμπενάνη.